

stekl pes okoli, kateri je več drugih psov ugrizel, na kar so ga ubili in v bližnjem gozdu zakopali. Tamošnji občinski predstojnik naznanil je ta slučaj okrajnemu glavarstvu, na kar se je okrajni živino-zdravnik podal v dotično občino, da truplo psa preišče. Ko pridejo v gozd do mesta, kjer je bil pes zakopan, našli so prazno jamo, ter zemljo odkopano. Po daljnjem iskanju našli so v bližini zapuščeno cigansko ležišče in kosti pečenega psa, katerega so cigani izkopali, spekli in pojedli. So morali biti že hudo lačni.

Raje tepen, kakor zaprt. Neki učitelj pripoveduje sledeče: „Nekega dečka sem zaradi nemira v šoli obsodil, da bo po dokončanem pouku moral v šoli ostati za kazen. Ta kazen ga je pa močno zadela, ker je bil vaje, da se je vsaki dan po šoli peljal s stariši v kopališče. Ko sem ga potem zaprl, ostal sem pri njem v šoli. Deček me je tako neprestano ganljivo gledal, da se mi je začel smiliti. Vprašam ga, ali mogoče kaj želi, in on me vpraša, ako bi se ne dala ta kazen spremeniti, da bi ga raje natepel in potem spustil. Začuden ga vprašam, zakaj si kaj takega želi in mu razložim, da je vendar to mileja kazen, ako ga po nauku v šoli dalje podržim, kakor pa da ga pretepem. Deček pa pravi na to, da mu je veliko bolje, če ga pretepem, ker to traja samo malo časa, kakor da bi ga zapiral. Deček se mi je tako smilil, da sem ga spustil brez vsake kazni domu.“

Nekaj o spanju. Kako nam je spati? Prvič kolikor mogoče dobro! Tudi globoko je treba spati! A ne pregloboko! Tudi ne tako globoko, da bi se ne idili več. Ne smemo pa spati ne na sprehođu, ne d vožnjo na kolesu, ne pri igranju s kartami ali i hribolestvu, temuč paziti moramo, da spimo le v postelji ali na kaki zofi. Tudi v gledališčih ali v pisarnah se dobro spi. Mnoge važnosti je, kako ležimo med spanjem: Kdor ima noge na stolu in glavo na tleh, kdor sedi in se s trebuhom na mizo opira ter mu pri tem roke in noge k tlom silijo, ali kdor stoji na kaki kosti, ne spi nikdar dobro. Ljudje, ki ne morejo spati, tudi ne spijo dobro. Toraj varujte se, da boste zamogli spati, kajti to je velika dobrota! Kdor pa ne more spati, naj počaka, da bo dobil spanec in videl bo, kako dobro bo spal! Ležišče mora biti vedno ugodno, črepinje, malta, šipe, premog ali kako trdo orodje ne sme biti v postelji. Golazen se mora zatirati, pa če je že, je vedno boljše ena bolha, ko tri stenice. Ako postanejo odeja in rjuhe vsled predolge uporabe že trde, je dobro, ako se z novimi nadomestijo. Tanjka odeja v hudi zimi in v nezakurjenih sobah ni priporočljiva. Po leti naj se močno kuri samo v slabem vremenu, sicer bi bilo prevroče. Kdor dalje hoče dobro spati, ne sme pustiti, da bi mu v spalnici muziko igrali, krogljali ali čevlje zbijali. Med spanjem ne smemo ne jesti, ne piti, najmanj pa kavo ali težko prebavljive jedi. Kdor je navajen v postelji čitati, naj to stori vedno pred, a nikdar med spanjem, sicer bi imel vznemirljive sanje. Prav sitno je smrčenje, ker moti

sospalce, ali sosede, ki jih ločijo vrata ali samo tanjka stena. Zato mora vsakdo, ki opazi, da smrči, se takoj zbuditi in še le tedaj zaspiti, ko ne smrči več.

Konjsko moč imenujemo tisto moč, ki je v stanu 75 kg v eni sekundi meter visoko vzdigniti, to je enako 75 kilogrammetrom, med tem, ko je konj v istini kos samo 30 kilogrammetrom. Kako se to razlaga? Pojem o konjski moči je upeljal James Watt, iznajditelj parnega stroja in sicer je prišel na sledeči način do naprave mere: Prvega njegovih strojev poskusili so v Witbrendu na Angleškem pri neki sesalnici za vodo, kar so do takrat edino s konji delali. Dotični tovarnar je pa hotel imeti zelo delujoč stroj in je vsled tega določil od konjev nasesano množino vode na ta način, da je pustil močnega konja do najskrajne utrujenosti 8 ur, ga z bičem priganjajoč, delati. Na ta način mu je bilo mogoče, precejšno množino vode, 2,000.000 kg nasesati. Na eno sekundo pride po tej meri 75 kilogrammetrov in to velja sedaj za določbo „konjske moči“.

Gospodarske stvari.

Jabelčni tončič. Kaka nevolja nas prešine, ako se nam vsuje iz prerezenega lepega jabelka ali namizne hruške grda črvojedina! Če je med kupljenim namiznim sadjem mnogo takih uničenih in neslastnih komadov odslovimo prekupca ali sadjarja, od katerega smo jih dobili. Črvivost pri jabelkih in hruškah povzročuje gosenica majhnega sivorujavega metulja, kateri leta od konca meseca velikega travna do prvih dnij meseca malega srpana in ki polaga svoja jajčica posamezno na mlade plodove. Najrajši stori to ondi, kjer se plod dotika kakega drugega plodu. Gosenčica, ki se je izmotala iz jajčica, zavrtja se v rastoči sad in se žroč pomiče proti peškišču, kjer pokonča seme Dorasli rudečkasti črviček zapusti časih sad že na drevesu in se spusti po tanki niti navzdol, da jo popiha v razpokline in špranje drevesne skorje v mah ali v druga skrivališča. Njegovi rovi v sadu in peškišče so napolnjeni z gnusno črvojedino — goseničjim blatom. Mnogo plodov popada, ko jim je peškišče uničeno, z gosenico vred pred določenim časom z drevja. Ko so izlezle iz ploda poiščejo si na deblu kako varno zavetje. Nekaj sadja pa na videz vendar dozori in se spravi s črviči vred v sadne shrambe in kleti. Gosenice, ki prilezejo tu iz sadja, poskrijejo se v slami v špranjah med deskami itd. Da se obvarujejo zimskega mraza, naredé si nekako gnezdice iz preje v katerem se pa še le spomladi zabubijo. Po razmerno kratkem počitku se prikaže metulj, ki se takoj napoti v vrh, kjer se spari in odloži jajčica. Iz opisanega življenja tega mrčesa lahko razvidimo veliko škodo, ki nam jo more povzročiti; ob enem pa posnamemo iz njega tudi način, kako ga je zatirati. Gledé na to moramo v prvi vrsti pobrati vsak dan prerano odpadlo sadje in ga pokrmiti svinjam, ako nimamo zanje boljšega pota. Tudi potrgati je dobro črvido sadje. Gnezda, v katerih prezimujejo gosenice, pokončamo s tem, ako ostrgamo skorjo z drevja, kakor

smo to omenili že zastran jabelčnega cvetodera. Razun tega pa bodi omenjeno tu tudi iz drugih vzrokov prikladno mazanje drevja z vapnenim beležem, vsled kterege ostane skorja gladka in ne nudi gosenicam nobenih skrivališč. Izpraznjene sadne shrambe in kleti moramo temeljito osnažiti in jih imeti zaprte, dokler metulji letajo. Dober pomoček za pokončevanje tega škodljivca so tudi takozvane goseničje pasti, ki se narejajo tako-le: Meseca malega srpana se ovijejo rodne jablane in hruške, in sicer pri visokodebelnem drevju približno 1 m nad zemljo, pri pritlikavcih pa neposredno pod vejami z rahlimi, povresli, ali ravno tako debelimi kitami od mehkega sena, lesne volne itd., ki se pritrdijo z navadnim motvozom na debela. Črez nje se pričvrstijo in sicer tudi z motvozom kakih 15 cm. široke krpe debelega papirja, ki delajo nekako streho nad vso napravo. Mnogo škodljivčevih gosenic se poskrije v take pasti in se zabudi v njenih rahlih tvarinah. Te pasti se snamejo meseca prosinca, njih vsebina pa se sežge. Ako je papir dobro ohranjen, lahko ga porabimo še jedenkrat. Komur ni treba posebno gledati na denar, lahko si omisli za pokončevanje jabelčnega tončiča posebnih pastij, takozvanih Zorn-ovih goseničjih pastij, ki se dobé pri Köschig-u v Gradcu, Griesgasse.

Kedaj se žanje po svetu? Da je pri nas žetev še le deloma pri kraju in pod varnim krovom, ko so naši ogrski sosede za dober teden pred nami, to ve pač marsikdo. Manj znano pa je, da žetev na zemlji nikdar ne mine in da se ob vsakem letnem času v kakem kotu naše zvezde žanje zlato klasje. V sledečem podajamo nekaj žetvin koledar za celo obljudeno zemljo, ki seje žito. V januarju, ko pri nas leskeče vsa narava v srebrni odeji, vozijo kmetovalci Avstralije in Nove Zelandije, kakor tudi oni v Argentini in Čile žito v svoje skednje. Februarja se prične žetev v Indiji in Gorenjem Egiptu. Marca se bliža Dolenji Egipt temu, kjer se žetev vleče do aprila, v katerem mesecu so tudi ženjci na otokih Cipru in Kubi, dalje v Siriji, Perziji, Mali Aziji in Mehiki na delu. Majnika sledi francoski Alžir, kakor tudi osrednja Azija, Kitaj, Japan, Maroko, obrežja Arabije in severoameriški deželi Florida in Teksas. Posebno mnogo se žanje v juniju, tedaj se izprazni žitno polje Balkanskih in podonavskih držav, Turčije, Grške, Ogerske, južne Rusije, Laške, Španije in Portugala, južne Francije in severoameriških držav Kelifornije, Luizijane, Oregona, Alabame, Misisipija, Georgije, Tenese, Viržinije, Uta, severne in južne Karoline, Koloreda in Misuri. Julij prinese zrelo klasje Avstriji in Nemčiji.

Pisma uredništva.

Našim dopisnikom! Prosimo potrpljenja, ker nam ni bilo mogoče vseh dopisov tokrat priobčiti. Kar še ni, pride prihodnjic!

Loterijske številke.

Trst, dne 21. marca: 36, 71, 32, 28, 60.
Gradec, dne 28. marca: 70, 43, 86, 10, 39.

Stajerska
ROGAČKA
KISELA VODA **Jempel** in Styria vlec
OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda.

79

Kava iz prve roke

to je neposredno od sadilca kave
brez vsake prekupčije,
toraj s polnim jamstvom

za neponarejeno, naravno-pravo,
jako izvrstno kavo po najnižjih
cenah.

Najino posestvo na

otoku Java

kjer, kakor znano, najboljša kava
sveta rase, obsega okoli 80 kilo-
metrov in se nahaja na tem po-
sestvu 12 vasij s približno 30.000
prebivalci. Najini razširjeni kavini
nasadi se obdelujejo najracional-
nejše, tako da je najina varstveno
znamka

Javaflor

vedno bolj in bolj priljubljena.

Najina kava je jako aroma-
tična in okusna, zraven tega pa
še posebno izdatna.

Midva pošiljava poštne to-
vare (pakete) franko (popolnoma
poštne prosto) na vsako ino-
zemsko pošto po poštnem po-
vzetju (Nachnahme) po sledečih
cenah:

Kava z marko Javaflor

3 kile gold. 4.38

4³/₄ „ „ 6.65

Turk & drug

veleposestnika na Javi, prodaja
kave in čaja v lastni režiji

v Trstu

via Rapicio št. 6. 818

Važno za občine!

Znamke (marke) za pse, lastnega
izdelka, se dobijo najceneje (po
5 kr.) pri Jos. Trutschel-ju v
Mariboru. 828

Nova ruda

za mlinske kamene v Okoslavcih.
Jako dobro kamenje odda se na
torišču, col 1 gld. 60 kr. Poslano
na zadnjo železnično postajo velja
2 gld. Kdor potrebuje tako blago,
naj se obrne ustmeno ali pismeno
na Andrej Jurkovič-a, gostilničarja
v Okoslavcih pri Sv. Juriju ob
Ščavnici. 862

Kovaški učenec

se sprejme v učenje pri kovaču
za orodje in podkovanje, Juriju
Fröhlich v Lipnici (Leibnitz). 861

Josef Fürtner

pek v Ptuj, vseh svetnikov ulice 12
(Allerheiligengasse), sprejme takoj

učenca

dobrih starišev, kateri ima veselje k pekariji.

Službe išče majer

ki se razume pri živinoreji, sadje-
reji in poljedelstvu. Je oženjen
in je vseh skupaj pet delavskih
močij. Službo lahko nastopi vsaki
čas. Naslov pove pod št. 850
upravnistvo „Stajerca“. 850

V najem se išče

majhen prostor za trgovino ali
krčmo. Ponudbe blagovolijo naj
se poslati na upravnistvo „Sta-
jerca“. 851

Kolarski učenec

popolnoma vešč slovenščine, se
tako sprejme v kolarijo pri An-
tonu Sowelz v Hartbergu na vzhod-
nem Stajerskem. 854

Velik mlin

z velikim prostorom, močno vodo,
tremi pari kamnov na jermene,
mašino za gris in novim jezom,
se zaradi preselitve pod ugodnimi
pogoji proda. Zraven stoji lepa
zidana hiša z dvema sobama, ku-
hinjo in vežo. Hiša je krita z
opeko; pri hiši je tudi vrt. Na-
praviti se da umetni mlin, kate-
rega se želi v tem kraju. Vse to
je v dobrem stanju. Cena je
2500 gld. Vprašanja naj se pošljejo
pod naslovom „Mlin 855“ na
upravnistvo „Stajerca“. 855

Hiša v Vičovi

pri Ptuj se da v najem. Ista ob-
stoji iz dveh sob in kuhinje.
Zraven je lep sadovnjak in nekaj
trsa. Lega je lepa. Pripravna je
za vsakogar, za kakega rokodelca
ali letovisčnika. V najem se odda
s 1. aprilom. Več pove lastnik
Kranjc, zidarski mojster v Vičovi.
865

Dobra služba za pridno dekle!

30 do 40 letna brhka pridna žena
iz boljše kmečke hiše, katera mora
znati dobro meščansko in samo-
stojno kuhati, je prav snažna in
ljubi red ter zna nekoliko nemški,
se sprejme v neko večjo gostilno
(Einkhergasthof). Pismene ponud-
be naj se pošljejo pod naslovom:
„Zaupljiva služba št. 825“ na
upravnistvo „Stajerca“ v Ptuj.
825